

Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi

<http://kutuphane.uludag.edu.tr/Univder/uufader.htm>

Okul Öncesi Eğitimi Öğretmen Adayları, Uygulama Öğretmenleri, Öğretim Elemanları ve Uygulama Okulu Yöneticilerinin Öğretmenlik Uygulaması Dersine İlişkin Görüşleri¹

Handan Asûde BAŞAL¹, Pınar BAĞÇELİ KAHRAMAN², Rabia ÖZEN
UYAR³, Dilek TABAK⁴, Nursena TURAN⁵

¹Prof. Dr., Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Eğitim Anabilim Dalı, asubasal@uludag.edu.tr

²Yrd. Doç. Dr., Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Eğitim Anabilim Dalı, pınarbag@uludag.edu.tr

³Araş. Gör., Çukurova Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Eğitim Anabilim Dalı, rabiaozen88@gmail.com

⁴Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, Özel FKM Anaokulu, dtabak@hotmail.com

⁵Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, Babasultan İlkokulu, nursenadincer@hotmail.com

ÖZET

Bu araştırmanın amacı; Okulöncesi Eğitimi Anabilim Dalında öğrenim gören öğretmen adayları, uygulama öğretmenleri, öğretim elemanları ve uygulama okulu yöneticilerinin Öğretmenlik Uygulaması dersine ilişkin görüşlerinin belirlenmesidir. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden Genel Tarama Modeli kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini; 64 öğretmen adayı, 8 uygulama öğretim elemanı, 36 uygulama öğretmeni ve 11 okul yöneticisi olmak üzere toplam 121 kişi oluşturmaktadır. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan görüş formları aracılığıyla toplanmıştır. Öğretmen adaylarının uygulama sürecinden beklentilerini, uygulama sürecinde karşılaştıkları sorunları ve uygulamaların zenginleşmesine

¹ Bu çalışma 4. Uluslararası Okul Öncesi Eğitimi Kongresi'nde sunulmuştur.

yönelik önerilerini belirlemek amacıyla üç açık uçlu; uygulama öğretim elemanları, uygulama okulu öğretmenleri ve yöneticilerinin öğretmen adaylarından beklentileri, uygulama sürecinde yaşadıkları sorunlar ve uygulamanın zenginleşmesine yönelik önerilerini belirlemek için yine üç açık uçlu soru bulunmaktadır. Araştırma sonuçları incelendiğinde öğretim elemanları, yönetici, uygulama öğretmeni ve öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması sürecinde sorunlar yaşadıkları ve Üniversite-MEB işbirliğinin geliştirilmesi gerektiğini ifade ettikleri görölmektedir.

Anahtar Sözcükler: Öğretmenlik uygulaması, öğretmen adayları, uygulama öğretmeni, uygulama öğretim elemanı, uygulama okul yöneticisi.

The Opinions of Preschool Preservice Teachers, Teacher Trainees, Practice Instructors and Practice School Administrators on Teaching Practice Course

ABSTRACT

The purpose of this study is to identify the views of preservice teacherpreservice teachers studying at the Department of Early Childhood Education, practice instructors, teacher trainees and the practice school administrators on Teaching Practice course. General Screening Model is used from the quantitative research methods. Sample consists of 64 preservice teacherpreservice teachers, 8 practice instructors, 36 teacher trainees, 11 school administrators, 121 people in total. There are three open end questions for preservice teacherpreservice teachers in order to identify their expectations from the practice process, problems they face with and proposals for enriching the practices as well as three questions to identify the expectations of practice instructors, teacher trainees and administrators from preservice teacherpreservice teachers, problems they face with in the practice process and proposals for enriching the practices. When the results of the research is analyzed it can be seen that preservice teacherpreservice teacher, practice instructor, teacher trainees and practice school administrator encounter with some problems in teaching process and prolongation of the practice time and the progress on the cooperation between the University and Ministry of Education (MEB) are emphasized.

Key Words: preservice teacher, preservice teachers, teacher trainees, university instructor, school administrator.

GİRİŞ

Öğretmenler, öğrencilere rehberlik etme, onlarda olumlu davranış değişikliği kazandırma, çağın ve toplumun gereklerine uygun nitelikte bireyler yetiştirme görevini üstlenen kişilerdir. Öğretmenlik, eğitim ile ilgili olarak sosyal, kültürel, ekonomik, bilimsel ve teknolojik boyutları olan, alanda özel uzmanlık bilgi ve becerisi gerektiren, akademik çalışma ve mesleki formasyonu olan profesyonel bir uğraştır (Dağlıoğlu, 2009). Bununla birlikte öğretmenin çocuğun duygusal ihtiyaçlarını karşılayabilecek, duyarlı, sabırlı, sakin, anlayışlı, enerji dolu ve güler yüzlü olma özelliklerine sahip olması önem kazanmaktadır. Dolayısıyla, öğretmenin, çağın ve toplumun ihtiyaçlarına cevap verebilecek nitelikte ve çok yönlü olarak yetiştirilmesi ve teorik bilgi ve uygulama bütünlüğünün sağlanmasına da dikkat edilmesi gerekmektedir. Bu nedenle lisans eğitiminde alınan öğretmenlik uygulaması etkinlikleri, öğrencilerin programdan kazanmış oldukları bilgilerin, uygulamaya dönüştürmesinde önemli rol oynamaktadır (Özkan, Albayrak ve Berber2005; Başal, 2013).

1998-1999 öğretim yılında, eğitim fakültelerinin yeniden yapılandırılması çerçevesinde Fakülte-Okul İşbirliği Programı oluşturulmuştur (YÖK, 1998). Bu kapsamda öğretmenlik uygulaması dersi ile eğitim fakültelerinde öğrenim gören öğretmen adaylarının okullarda daha fazla pratik yapmaları sağlanmış ve bu süreçte yapılan çalışmaların gözlemlenerek değerlendirilmesi yoluna gidilmiştir (YÖK, 1999). 2006 yılına kadar ikinci yarıyıl Okul Deneyimi I, yedinci yarıyıl Okul Deneyimi II ve sekizinci yarıyıl Öğretmenlik Uygulaması dersleri okutulmuştur. 2006-2007 eğitim öğretim yılından itibaren altıncı yarıyıl Okul Deneyimi I ve yedinci yarıyıl Okul Deneyimi II, sekizinci yarıyıl ise Öğretmenlik Uygulaması dersi okutulmaya başlanmıştır (YÖK, 2007). Günümüzde Öğretmenlik Uygulaması I-II dersini farklı öğretmenlik programlarında uygulama okullarında verilmektedir (Şimşek, Alkan ve Erdem, 2013).

Öğretmenlik uygulaması, öğretmen adaylarının fakültede edindikleri bilgileri, mesleki ortamda verimli ve güvenli olarak kullanabilmelerini sağladığı için öğretmen eğitiminin en önemli kısmını oluşturmaktadır (Baran, Yaşar ve Maskan, 2015; Becit, Kurt ve Kabakçı,2009; Özenç, 2014; Weiland, Hudson and Amador, 2013).

Öğretmenlik Uygulaması dersi öğretmen adaylarının üniversite eğitimleri süresince kazandıkları bilgi, beceri, tutum, değer ve alışkanlıkları mesleki ortamda etkili ve verimli kullanmalarını sağlayarak, onların bireysel ve mesleki olarak gelişimlerini desteklemektedir. Haftada sekiz saat olan bu uygulamanın altı saati okulda uygulama, iki saati ise fakültede teorik ders

olarak gerçekleştirilmektedir (Köse, 2014). Öğretmen adayları her hafta; bir günlük plan hazırlama, hazırlanan planları uygulama, uygulamaların öğretmen, öğretim elemanı ve öğrenciler tarafından değerlendirilmesi, gerekli düzeltmelerin yapılarak yeniden uygulanması ve tüm etkinlikleri içeren bir portfolyonun hazırlanması çalışmalarını yürütmektedirler. Uygulama öğretmenin ve öğretim elemanının öğretmen adayı için uygun ortam sağlama, öğretmen adayını okula yerleştirme, onların sınıfa uyumunu sağlama, ders araç gereci hazırlamasına yardımcı olma, öğretmen adayını değerlendirme ve ona dönüt verme, öğretmen adayının ders dışı etkinliklere katılmasını sağlama ve uygulamadan çıkan sorunları çözme gibi konularda işbirliği yapmaları gerekmektedir (Altıntaş ve Görgeç, 2014; Özyay Köse, 2015; Seçer, Çeliköz ve Kayılı, 2010). Öğretmenlik uygulaması dersinin sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesinde uygulama öğretmenlerinin, uygulama koordinatörlerinin ve öğretim elemanlarının işbirliği içinde çalışması ve belirlenen sorumlulukları yerine getirmeleri gerekmektedir (Baştürk, 2009; Karadüz, Eser, Şahin, ve İlbay, 2009).

Yapılan araştırmalar öğretmenlik uygulamasının öğretmen adaylarının gözlem ve uygulama yaparak tecrübe kazanmalarında ve mesleki gelişimlerinde önemli yeri olduğunu göstermektedir (Altıntaş ve Görgeç, 2014; Barnes, 2010; Endedjik ve Vermunt, 2013; Özenç, 2014). Ancak Kelly ve Tannehill (2012) tarafından bir öğretmen adayı ile yapılan araştırma sonucunda ise; öğretmen adayının uygulama öğretmeninden yeterince dönüt alamadığını, uygulama öğretmenin aday yeterince gözlemediğini ve ikisi arasında yeteri kadar iletişimin olmadığını belirlemiştir. Ülkemizde Boz ve Boz (2006) tarafından yapılan bir çalışmada öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması dersi süresince yeterince deneyim kazanamadıklarını belirtmektedir. Tok ve Yılmaz (2011) da yaptıkları araştırmada; öğretmen adaylarının uygulama öğretmenlerinin etkililiği ile ilgili olarak olumsuz düşündüklerini belirlemiştir. Farklı alanlarda öğretmenlik uygulamasına ilişkin öğretmen adaylarının sorunlarını inceleyen ve sorunlara çözüm getiren çeşitli araştırmalar bulunmaktadır (Avcı ve İbret, 2016; Altıntaş ve Görgeç, 2014; Eraslan, 2009; Ergenekon, Özen ve Batu, 2008; Güven, 2004; Şimşek, Alkan ve Erdem, 2013; Özçelik, 2012). Seçer, Çeliköz ve Kayılı (2010) da okul öncesi öğretmen adaylarının fakülte ve okul arasında yeterli düzeyde işbirliğinin olmadığını ifade ettiklerini ve işbirliğinin geniş bir bakış açısı ile ele alınması gerektiğini belirtmektedirler. Öğretmen adaylarının görüşlerini inceleyen araştırmaların yanında uygulama öğretmeni, öğretmen adayı ve öğretim elemanlarının öğretmenlik uygulamasına yönelik görüşlerini inceleyen çeşitli araştırmalar da

bulunmaktadır (Görgeç, Çokçalışkan ve Korkut, 2012; Kavas ve Bugay, 2009; Köse, 2014; Paker, 2008; Sarıçoban, 2008; Uçar, 2012).

Ancak okul öncesi öğretmenliğinde öğrenim görmekte olan ve özellikle bağımsız anaokullarında uygulama sürecini geçiren öğretmen adaylarına yönelik yeterli araştırmanın olmadığı görülmektedir. Dolayısıyla bu araştırma okul öncesi eğitimi öğretmenlik uygulamasının paydaşı olan okullardaki öğretmenlerin, yöneticilerin ve öğretim elemanlarının uygulama süresince yaşadıkları durumların incelenmesi ve değerlendirilmesi fakültede ve uygulama okullarında yaşanan sorunlara çözüm getirmek açısından ayrıca bir önem taşımaktadır. Ayrıca bu çalışma okul öncesi eğitimi öğretmenlik uygulaması sürecinin değerlendirilmesinin ve yeni yapılacak düzenlemeler üzerinde de etkili olacağı düşünülmektedir. Okul öncesi dönemin çocuğun gelişimi üzerinde önemli bir yere sahip olduğu düşünüldüğünde; okul öncesi eğitimi öğretmen adaylarının nitelikli birer öğretmen olmalarının önemi de ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla öğretmen adaylarının Öğretmenlik Uygulaması süresince edindikleri deneyimler de önem kazanmaktadır. Bu araştırmanın amacı; Okulöncesi Eğitimi Anabilim Dalında öğrenim gören öğretmen adayları, uygulama öğretim elemanları, uygulama öğretmenleri ve uygulama okulu yöneticilerinin Öğretmenlik Uygulaması dersine ilişkin görüşlerinin belirlenmesidir. Bu amaç doğrultusunda; öğretmen adaylarının, uygulama öğretmenlerinin, öğretim elemanlarının ve uygulama okulu yöneticilerinin uygulama sürecinden beklentileri, uygulama sürecinde karşılaştıkları sorunlar ve uygulamaların zenginleştirilmesine ilişkin önerileri verilmeye çalışılmıştır.

YÖNTEM

Okulöncesi Eğitimi Anabilim Dalında öğrenim gören öğretmen adayları, uygulama öğretim elemanları, uygulama öğretmenleri ve uygulama okulu yöneticilerinin Öğretmenlik Uygulaması dersine ilişkin görüşlerinin belirlenmesine yönelik olarak yapılan bu çalışmada, nicel araştırma yöntemlerinden Genel Tarama Modeli kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler, Betimsel Analiz ile çözümlenmiştir.

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini Eğitim Fakültelerinin Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim görmekte olan tüm öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalına devam eden ve Öğretmenlik Uygulaması I dersini almış, Öğretmenlik Uygulaması II dersini ise alıyor

durumda olan 64 oğretmen adayı ve bu oğretmen adaylarına rehberlik eden 8 uygulama oğretim elemanı, oğretmen adaylarının uygulamaya gittikleri anaokullarında görev yapan 36 uygulama oğretmeni ve 11 okul yöneticisi olmak üzere toplam 121 kişi oluşturmaktadır. Araştırmanın rnekleme amaçsal örnekleme yönteminden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılarak oluşturulmuştur. Ölçüt örneklemede temel anlayış ölçütlerin önceden belirlenerek örnekleme grubunun oluşturulmasıdır (Yıldırım ve şimşek, 2006). Araştırma kapsamında Oğretmenlik Uygulaması dersi ölçüt olarak belirlenmiş ve bu ölçütü karşılayan kişiler örnekleme alınmıştır. Araştırma kapsamına alınan oğretmen adaylarının (n=64) ve oğretmenlerin hepsi (n=36) bayandır. 11 yöneticiden sadece biri erkek oğretmendir. Oğretim elemanlarının ise yarısı (n=4) erkek, yarısı (n=4) bayandır. Oğretmenlerin mesleki kdemlerine ilişkin bilgi alınmamakla beraber, oğretmen adayları deneyimli oğretmenlerin sınıflarına verilmekte olduğu için oğretmenlerin mesleki kdemlerinin 10-20 yıl arasında değiştiği söylenebilir.

Veri Toplama Aracı

Araştırma verileri oğretmen adayı, uygulama oğretim elemanı, uygulama okulu oğretmen ve yöneticilerinin Oğretmenlik Uygulaması dersine yönelik görüşlerini belirlemek amacı ile iki ayrı, ancak paralel sorulardan oluşan anketler aracılığıyla toplanmıştır. Bu anketlerin hazırlanmasında ilgili alan yazın incelenmiş ve araştırmanın amacı kapsamında açık uçlu sorular oluşturulmuştur. Hazırlanan anketler geçerliğin sağlanması amacıyla üç uzmanın görüşlerine sunulmuş ve uzman görüşleri doğrultusunda düzenlenerek anketlere son şekli verilmiştir. Son şekli verilen anketlerde oğretmen adaylarının uygulama sürecinden beklentilerini, uygulama sürecinde karşılaştıkları sorunları ve uygulamaların zenginleşmesine yönelik önerilerini belirlemek amacıyla üç açık uçlu; uygulama oğretim elemanları, uygulama okulu oğretmenleri ve yöneticilerinin oğretmen adaylarından beklentileri, uygulama sürecinde yaşadıkları sorunlar ve uygulamanın zenginleşmesine yönelik önerilerini belirlemek için yine üç açık uçlu soru bulunmaktadır. Araştırma kapsamına alınan oğretmen adayları, oğretim elemanları, uygulama oğretmenleri ve yöneticilere anketler teslim edilmiş ve bir hafta sonra alınmıştır. Oğretmen adayları, oğretmenler, yöneticiler ve oğretim elemanlarının daha geekci cevap verebilmeleri için anketlere isim yazmadan doldurmaları istenmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler, betimsel analiz ile çözümlenmiştir. Betimsel Analizde; elde edilen verilerin daha önceden belirlenen temalara göre özetlenip yorumlanmaktadır (Büyüköztürk & Diğerleri, 2014).

Araştırma kapsamında betimsel analiz dört aşamada gerçekleştirilmiştir. İlk aşamada verilerin analizi için bir çerçeve tablo oluşturulmuştur. İkinci aşamada bu çerçeve tabloya veriler işlenmiştir. Üçüncü aşamada verilerin tanımlanmış ve çarpıcı özelliklerini yansıtmak amacıyla doğrudan alıntılara yer verilmiştir. Son aşamada ise bulgular yorumlanmaya çalışılmıştır.

Araştırmanın verileri iç güvenirliliği artması için araştırma grubunda yer alan iki araştırmacı tarafından tekrar, ayrı ayrı kodlanmış ve daha sonra analizler arasındaki tutarlılığı incelemek üzere iki araştırmacı bir araya gelmiştir. İki araştırmacı tarafından kodlanan verilerin tutarlılığı görüş birliği/ (görüş ayrılığı + görüş birliği) formülü kullanılarak hesaplanmıştır (Miles ve Huberman, 1994). Uzmanlar arası genel uyuşma katsayısı .95 olarak belirlenmiştir. Uyuşma katsayısının .70 veya üzerinde olması yeterli görüldüğünden, araştırmanın yüksek bir iç güvenirliliğe sahip olduğu söylenebilir (Miles ve Huberman, 1994). Araştırmacılar tarafından elde edilen veriler frekans ve yüzde halinde tablolaştırılarak verilmeye çalışılmıştır. Ayrıca görüşleri daha açık bir şekilde yansıtabilmek amacıyla öğretmen adayları A1, A2; uygulama okulu öğretmenleri Ö1, Ö2; uygulama okulu yöneticileri Y1, Y2 ve öğretim elemanları E1,E2şeklinde kodlanmış ve doğrudan alıntılara da yer verilmiştir. Bu durumun araştırmanın iç güvenirliliğini arttıracığı düşünülmektedir.

BULGULAR

Araştırma bulguları öğretmen adaylarının, uygulama öğretmeninin, uygulama okulu yöneticilerinin ve uygulama öğretim elemanının öğretmenlik uygulaması dersine yönelik görüşlerine ilişkin bulgular olmak üzere dört temel başlık etrafında toplanmıştır.

Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Uygulamasına İlişkin Görüşleri

Öğretmen adaylarına sorulan “Öğretmenlik uygulama sürecinden beklentileriniz nelerdir?” sorusuna ilişkin verdikleri cevaplar incelendiğinde genellikle uygulama sürecine ilişkin beklentilere yönelik olarak açıklama yazdıkları görülmüş ve 64 öğretmen adayından 86 veri elde edilmiştir. Öğretmen adayları (f=41,%47,7) öncelikle öğretmenlik uygulama sürecinden tecrübe kazanmayı beklediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmen adayları %17,4 (f=15) oranında donanımlı öğretmen olmayı, %11,6 (f=10) oranında öğretmenlik mesleğine hazırlanmayı, % 6,9 (f=6) oranında öğretmenleri gözlemleyerek öğrenmeyi, yine %6,9 (f=6) oranında teorik bilgileri uygulamaya geçirmeyi istemektedirler. Ayrıca öğretmen adayları çocuklar ile iyi iletişim kurmayı (f=2, %2,3), kendi eksikliklerini görmeyi (f=1,%1,1),

sınıf yönetimi stratejilerini öğrenmeyi (f=1,%1,1), uygulama öğretmenleri tarafından saygı duyulmayı (f=1,%1,1), etkinlik dışı aktiviteler yapmamayı (f=1,%1,1), farklı etkinlikler gözlemlemeyi (f=1,%1,1), ve eğlenerek uygulama yapmayı (f=1,%1,1) istediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmen adayları öğretmenlik uygulamasından beklentilerini şu şekilde cevaplamışlardır:

A64 “Öğretmen olduğum zaman sınıfta etkili olmamı sağlayabilecek, etkinlik adına çeşitli seçenekler bulabileceğim bir uygulama.” A63 “Mezun olmadan önce öğrendiklerimi uygulayabileceğim bir ders olması benim için iyi oldu. Beklentim gerçekten her anlamda öğretmenliğin tüm meziyetlerine sahip olmamı, aklımda hiçbir tereddüt olmamasını sağlayabilecek kalitede olmasıdır.” A59 “Mesleğe başladığımda karşıma çıkabilecek sorunları öngörebilmem, evraklar, yönetmelik hakkında bilgi sahibi olmam, meslekteki öğretmenleri görebilmem, değerlendirebilmem.” A3 “Okuldaki öğretmen modellerini gözlemleyerek hangi modelde daha iyi öğretmen olunabilir fikrine sahip olmamı sağlaması.” (A42) “Öğretmenlerin bilgilerini stajyerlerine düzgün aktarabilmesini bekliyorum. Hiçbir okul bu isteğimi karşılamıyor.” A32 “Mezuniyetten önceki son pratiklerimiz. Önemli ve gerekli olduğunu düşünüyorum. Ama uygulamanın dördüncü sınıfta değil de birinci sınıfta başlaması gerektiğini düşünüyorum. Üç yıl boyunca teorik eğitimden sonra pratiğe geçmek zor geliyor.”

Tablo 1’de öğretmen adaylarının “Uygulama sürecinde en çok karşılaştığınız sorunlar nelerdir?” sorusuna ilişkin görüşleri yer almaktadır.

Tablo 1. Öğretmen adaylarının uygulama sırasında karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri

Temalar	Kodlar	f	%	f	%
Öğretmenlerden kaynaklanan sorunlar	Etkinlik dışı aktiviteler yaptırılması	11	11,9		
	Çocukların öğretmen olarak görmemesi	9	9,8		
	Etkinlikler sırasında sınıfta bulunmamaları	8	8,7		
	Olumsuz tutumları	5	5,4		
	Yardımcı olarak görmesi	4	4,3		
	Çok fazla eleştiride bulunması	4	4,3		
	Anlayışsız olmaları	3	3,2		
	Bir şey öğretmeye çalışmaması	2	2,2		
	Tutsuz tavırları	2	2,2	61	66,3
	Yetersiz olması	2	2,2		
	Beklentilerinin yüksek olması	2	2,2		
	Etkinlikleri beğenmemesi	2	2,2		
	Sadece sanat etkinliği yapılmasını istemesi	2	2,2		
	İlgisiz tavırları	1	1,0		
	Stajyer öğrencileri birbirleri ile karşılaştırması	1	1,0		
Uygulama yapma fırsatı verilmemesi	1	1,0			
Tüm sorumluluğu stajyerlere yüklemeleri	2	2,2			
İdari sorunlar	Materyal eksikliği	3	3,2		
	Üniversite ve uygulama okulu arasındaki beklenti farklılıkları	2	2,2		
	Sınıf mevcudunun kalabalık olması	1	1,0	8	8,7
	Okul yönetiminin olumsuz tutumları	1	1,0		
	Sınıfta çok fazla stajyer bulunması	1	1,0		
Kişisel sorunlar	Sınıf yönetiminde yaşanan sorunlar	10	10,8		
	Çocukları tanımamak ve onların da bizi tanımaması	3	3,2	17	18,5
	Kendimi yetersiz hissetmek	3	3,2		
	Uygulamalar arası sürenin uzun olması	1	1,0		
Sorunla karşılaşmadım	6	6,5	6	6,5	
Toplam		92	100	92	100

Tablo 1’de 64 öğretmen adayından elde edilen 92 veri yer almaktadır. Öğretmen adaylarının uygulama sürecinde en fazla karşılaşılan sorunlara ilişkin olarak görüşleri incelendiğinde; sorunların öğretmenlerden kaynaklanan sorunlar (f=61,%66,3), idari sorunlar (f=8,%8,7) ve kişisel sorunlar (f=17,%18,5) olarak üç başlık altında toplandığı görülmektedir. Öğretmen adayları %6,5 (f=6) oranında ise herhangi bir sorunla karşılaşmadığını ifade etmiştir. Sorunların öğretmenden kaynaklandığını ifade eden öğretmen adayları %11,9 oranında (f=11) etkinlik dışı aktiviteler yaptırıldığını, %9,8 (f=9) oranında çocukların onları öğretmen olarak görmediğini ve %8,7 (f= 8) oranında öğretmenlerin etkinlikler sırasında sınıfta bulunmamalarını sorun olarak ifade etmişlerdir. Bununla birlikte idari

sorunlar olduğunu belirten 3 (% 3.2) öğretmen adayı materyal eksikliğini ve 2 (%2,2) öğretmen adayı üniversite ve uygulama okulu arasındaki beklenti farklılıklarını görüş olarak bildirmiştir. Kişisel olarak sorunları olduğunu belirten öğretmen adaylarının bir kısmı (f=10,%10,8) ise sınıf yönetiminde sorun yaşadıklarını ifade etmiştir. Öğretmen adaylarının uygulama sırasında karşılaştıkları sorunları şu şekilde belirtmişlerdir:

A63 “Öğretmenlerin beklentileri ile okulun beklentilerinin uyuşmuyor. Öğretmenler sadece sanat etkinliği yapılmasını istiyor, bunun dışında getirilen etkinlikleri küçümsüyor ve kendi işlerinde stajyerleri koşturmaya, sınıfı stajyere bırakıp dönünce eleştirmeye yelteniyorlar.” (A57) “Çocukların bizi öğretmen adayından çok birer abla-ağabey olarak görüyorlar.” Tablo 2’de öğretmen adaylarının “Uygulamaların zenginleşmesi için sizce neler yapılmalıdır?” sorusuna ilişkin verdikleri cevaplar yüzde ve frekans olarak verilmiştir.

Tablo 2. Öğretmen adaylarının uygulamanın zenginleşmesine ilişkin görüşleri

Temalar	Kodlar	f	%	f	%
Üniversite-YÖK açısından	Uygulama süresi arttırılmalı	10	15,4		
	Uygulamalar üniversitenin ilk yıllarında başlamalı	6	9,2		
	Fiziki imkânları yüksek olan okullarda uygulama yapılmalı	5	7,7		
	Gözlem süresi arttırılmalı	4	6,1		
	Oryantasyon haftasında uygulamalara gidilmeli	2	3,0	31	47,7
	Uygulamalar ders notu ile değerlendirilmemeli	1	1,5		
	Uygulama öğretmenin niteliğine dikkat edilmeli	1	1,5		
	Uygulama öğretmenleri denetlenmeli	1	1,5		
	Uygulamaların farklı okul/yaş grubunda yapılmalı	1	1,5		
	Öğretmenlerin tecrübelerini isteyerek aktarmalı	5	7,7		
Uygulama okulu açısından	Koordinatör, öğretmen ve öğretmen adayı işbirliği içinde olmalı	3	4,6		
	Hazırlanan planlar uygulanabilmeli	2	3,0	13	20,0
	Uygulama öğretmenleri uygulama süreci hakkında bilgilendirilmeli	2	3,0		
	Etkinlik dışı aktiviteler yaptırılmamalı	1	1,5		
Kişisel açıdan	Farklı etkinlikler/materyaller kullanılmalı	8	12,3		
	Kaliteli etkinlikler hazırlanmalı	1	1,5	11	16,9
	Bütünleşik etkinlik hazırlanmalı	1	1,5		
	Etkinlik türü sayısı arttırılmalı	1	1,5		
	Uygulamalar yeterli düzeyde	10	15,4	10	15,4
Toplam		65	100	65	100

Öğretmen adayları uygulamanın zenginleşmesi için “Üniversite-YÖK” açısından (f=31, %47,7), “uygulama okulu” açısından (f=13, %20) ve “kişisel açıdan” (f=10,%16,9) olmak üzere üç tema altında görüş bildirmişlerdir. Öğretmen adayları %15,4 (f=10) oranında ise uygulamaların yeterli olduğunu ifade etmişlerdir. Üniversite-YÖK açısından; öğretmen adayları %15,4 (f=10) oranında uygulama süresinin arttırılması, %9,2 (f=6) oranında uygulamanın üniversitenin ilk yılında başlaması ve %7,7 oranında (f=5) fiziki imkânları yüksek olan okullarda uygulama yapılması yönünde görüş bildirmişlerdir. Uygulama okulu açısından; öğretmen adayları, öğretmenlerin tecrübelerini isteyerek aktarmaları (f=5,%7,7) koordinatör-öğretmen ve öğretmen adayının işbirliği içinde olması (f=3,% 4,6) gerektiğini ifade etmişlerdir. Kişisel açıdan ise öğretmen adayları %12,3 (f=8) oranında farklı etkinlikler/materyaller kullanılması gerektiğini belirtmişlerdir. Öğretmen adaylarının uygulamanın zenginleşmesine yönelik olarak şu görüşleri ifade etmişlerdir:

A40 “Fakülte koordinatörlerinin, öğretmenlerin ve stajyerlerin işbirliği içinde olup arada bir toplantı yapmaları sağlanabilir.” A32 “Uygulama birinci sınıfta olmasa bile ikinci sınıfta başlamalıdır. Daha çok pratiğe yer verilmelidir. Liselerde staj üç günken bizim sadece bir gün gitmemiz çok az. Dördüncü sınıfta en az üç gün staja gidilmelidir.”

Uygulama Öğretmenlerinin Öğretmenlik Uygulamasına İlişkin Görüşleri

Tablo 3’te uygulama öğretmenlerinin öğretmen adaylarından beklentileri yüzde ve frekans olarak verilmiştir.

Tablo 3. Uygulama Öğretmenlerinin Öğretmen Adaylarından Beklentilerine İlişkin Görüşleri

Temalar	Kodlar	f	%	f	%
Mesleki özellik	Mesleği severek yapmaları	9	12,9		
	Etkinliklere aktif olarak katılmaları	8	11,4		
	Uygulamalara ön hazırlık yaparak gelmeleri	5	7,1		
	Teorik bilgilerini uygulamaya geçirme	5	7,1		
	Çocukların gelişim düzeyine uygun etkinlik seçebilmeleri	5	7,1		
	Öğretmenlerin tecrübelerinden yararlanma	4	5,7		
	Çocuklar ile yeterli düzeyde ilgilenmeleri	3	4,3	53	56,4
	Güncel alan bilgisine sahip olma	2	2,9		
	Uygulamalara gereken ilgiyi gösterme	2	2,9		
	Farklı etkinlikler uygulamaları	2	2,9		
	Mesleki gelişimlerini sağlama	2	2,9		
	Sınıf yönetimi stratejilerini bilme	2	2,9		
	Öğretmenlik mesleğine hazır olma	2	2,9		
	Çocuklara olumlu örnek olma	1	1,4		
Çağdaş öğretim tekniklerini bilmeleri	1	1,4			
Kişisel özellik	Çocuklar ile iyi iletişim kurmaları	6	8,6		
	Araştırmacı olmaları	6	8,6		
	Çocukları sevmeleri	4	5,7		
	Öğrenmeye açık olmaları	4	5,7		
	Eleştiriye açık olmaları	4	5,7		
	Gözlem yapabilme becerilerinin yüksek olması	3	4,3		
	Saygılı olmaları	3	4,3	41	43,6
	Sabırlı olmaları	3	4,3		
	Sorumluluk sahibi olmaları	2	2,9		
	Sevecen olmaları	2	2,9		
	Güler yüzlü olmaları	2	2,9		
	Girişken olmaları	1	1,4		
	Planlı ve düzenli olmaları	1	1,4		
	Toplam		94	100	94

Tablo 3’te, 36 uygulama öğretmeninden elde edilen 94 veri yer almaktadır. Uygulama öğretmenlerinin öğretmen adaylarından beklentilerine ilişkin verdikleri cevaplar incelendiğinde; görüşlerin %56,4 (f=53) oranında “mesleki özellik” ve %43,6 (f=41) oranında “kişisel özellik” olarak iki tema altında toplandığı görülmektedir. Uygulama öğretmenlerinin öğretmen adaylarından mesleki özellik bakımından beklentilerinin mesleği severek yapmaları (f=9, %12,9), etkinliklere aktif olarak katılmaları (f=8,%11,4), uygulamalara ön hazırlık yaparak gelmeleri (f=5,%7,1) ve çocukların gelişim düzeyine uygun etkinlik hazırlamaları (f=5,%7,1) şeklinde olduğu

görülmektedir. Ö13 “Geleceğin öğretmen adayları olan bu öğrencilerin öncelikle kendilerini sınıf içerisinde öğretmen gibi hissetmeleri, teoride öğrendikleri bilgileri uygulamaya dökmelerini, uygulama öncesi konu ve kavramlara ilişkin literatür taraması yapmalarını bekliyorum. Öğrenci merkezli, yaratıcılığı ve yetenekleri geliştirici etkinlikleri daha çok ele almaları gerekir.” şeklinde görüş bildirmiştir.

Tablo 4’te uygulama öğretmenlerinin öğretmen adaylarında en fazla karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri verilmiştir.

Tablo 4. Uygulama öğretmenlerinin öğretmen adaylarında en fazla karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri

Tema	Kodlar	f	%	f	%
Uygulama sürecinde yaşanan sorunlar	Uygulamalara gereken ilgiyi göstermemeleri	13	18,6		
	Uygulamalara ön hazırlık yapmadan gelmeleri	8	11,4		
	Sınıf yönetimi stratejilerini bilmemeleri	8	11,4		
	Etkinlik dışı aktiviteler ile ilgilenmeleri	6	8,6		
	Çocuklar ile yeterli düzeyde ilgilenmemeleri	5	7,1		
	Çocukların seviyesine inememeleri	5	7,1	58	82,9
	Sınıf ortamına adapte olamamaları	5	7,1		
	Motivasyonlarının eksik olması	4	5,7		
	Etkinliklere aktif olarak katılmamaları	2	2,9		
	Farklı etkinlikler uygulamamaları	1	1,4		
Uygulamalara düzenli gelmemeleri	1	1,4			
Kişisel sorunlar	Çocuklar ile iletişim kuramamaları	3	4,3		
	Mesleğin ciddiyetine varamamaları	3	4,3		
	Uygulamalarda çekingен davranışlar sergilemeleri	2	2,9	12	17,1
	Saygı sınırını koruyamamaları	2	2,9		
	Mesleki bilgilerinde eksiklikler olması	2	2,9		
Toplam		70	100	70	100

Uygulama öğretmenlerinin öğretmen adaylarında en fazla karşılaşılan sorunlara ilişkin olarak görüşleri incelendiğinde; sorunların “uygulama sürecinde yaşanan sorunlar” (f=58, %82,9) ve “kişisel sorunlar” (f=12, %17,1) olarak iki başlık altında toplandığı görülmektedir. Uygulama öğretmenleri uygulama sürecinde en çok karşılaştıkları sorun olarak %18,6 (f=13) oranında öğretmen adaylarının uygulamalara gereken ilgiyi göstermemelerini bildirmişlerdir. Ayrıca öğretmen adaylarının ön hazırlık yapmadan uygulamalara gelmeleri (f=8,%11,4), sınıf yönetimi stratejilerini bilmemeleri (f=8,%11,4) ve etkinlik dışı aktivitelerle ilgilenmeleri (f=6,%8,6) olarak görüş bildirmişlerdir.

Uygulama öğretmenlerinin öğretmen adaylarında en fazla karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşlerini şu şekilde ifade etmişlerdir: Ö3 “İki-üç arkadaş aynı sınıfta olunca sohbet ediyorlar. Sınıfla ilgilenmiyorlar.” Ö9 “Stajı bir kenara atıp, atanma odaklı çalışıyorlar.” Ö10 “Sadece günlerini doldurmak için geliyorlarmış gibi bir duruş sergilemektedirler. Kendiliğinden bir işe başlama çabası göstermemektedirler. Birçoğunun mesleğin ciddiyetinde olmadıklarını düşünüyorum.” Ö30 “Uygulama yaptığı sınıfları benimsememeleri ve sınıf öğretmeninden sürekli bir yönlendirme bekleyerek kendi başlarına fikir üretme ve çözüm bulma konularında kendilerini yetersiz hissetmeleri.” Tablo 5’te uygulama öğretmenlerinin “Uygulamanın zenginleşmesi için neler yapılmalıdır?” sorusuna ilişkin görüşleri verilmiştir.

Tablo 5. Uygulama öğretmenlerinin uygulamanın zenginleşmesine ilişkin görüşleri

Temalar	Alt temalar	Kodlar	f	%	f	%
Öğretmen adayı açısından	Mesleki özellik	Farklı etkinlikler/materyaller kullanılmalı	12	20,3		
		Uygulamalara ön hazırlık yaparak gelmeleri sağlanmalı	8	13,6		
		Mesleki bilgilerini seminer, kitap okuma vs. yoluyla arttırmaları	3	5,1	28	47,6
		Uygulamalarda teknolojiyen yararlanma	2	2,9		
		Öğretmenlerin tecrübelerinden yararlanma	2	2,9		
	Bireysel özellik	Bütünleştirilmiş etkinlikler planlama	1	1,4		
		Motivasyonları yüksek olmalı	3	5,1		
		Çocuklar ile olumlu iletişim kurma	2	2,9		
		Mesleği seyerek yapma	2	2,9	10	16,9
		Gözlem yapabilme becerileri artırılmalı	1	1,4		
		Sorumluluk sahibi olmayı öğrenme	1	1,4		
Üniversite-YÖK açısından		Uygulama süresi arttırılmalı	7	11,9		
		Üniversite-uygulama okulu işbirliği sağlanmalı	4	6,8		
		Uygulamalar farklı okullarda, farklı öğretmenler ile yapılmalı	3	5,8	16	27,1
		Mikro eğitim yapılmalı	1	1,4		
		Haftalık projeler verilmeli	1	1,4		
Okulu açısından		Öğretmen adaylarına uygulama fırsatı verilmeli	2	2,9		
		Uygulama öğretmenlerinin öğretmen adaylarına not vermesi	1	1,4	5	8,5
		Her sınıfta en fazla iki stajyer bulunması	1	1,4		
		Öğretmenler, öğretmen adaylarına olumlu model olmalı	1	1,4		
Toplam			59	100	59	100

Tablo 5'te görüldüğü gibi; uygulama öğretmenleri uygulamanın zenginleşmesine yönelik olarak birçok öneride bulunmuşlardır. Uygulama öğretmenlerinin görüşleri incelendiğinde; görüşlerin öğretmen adayları açısından “mesleki” (f=28, %47,6) ve “bireysel” (f=10, %16,9) özellikler bakımından, “Üniversite-YÖK” açısından (f=16, %27,1) ve “uygulama okulu” (f=5, %8,5) açısından olmak üzere üç temada toplandığı görülmektedir. Uygulama öğretmenleri uygulamanın zenginleşmesi için, öğretmen adaylarının farklı materyaller kullanmaları (f=12, %20,3) gerektiği ve uygulamalara ön hazırlık yaparak gelmeleri (f=8, %13,6) gerektiği şeklinde görüş bildirmişlerdir. Üniversite-YÖK açısından uygulama öğretmenleri, uygulamanın zenginleşmesi için uygulama süresinin arttırılması (f=7, %11,9) ve üniversite-uygulama okulu işbirliğinin sağlanması (f=4,%6,8) şeklinde görüş bildirmişlerdir. Uygulama okulu açısından görüşler incelendiğinde ise %2,9 (f=2) oranında öğretmen adaylarına uygulama fırsatı verilmesi gerektiğinin ifade edildiği görülmektedir. Uygulamanın zenginleşmesine ilişkin olarak uygulama öğretmenleri görüşlerini şu şekilde ifade etmişlerdir:

Ö5 “Önce mesleğini sevmeli. Sonra doğaya bakıp kaynakların ne kadar zengin olduğunu görmelidir. Seminerlere aktif katılmalı. Teknolojik kaynakları kullanılmalı. Müzik-drama-hikaye-oyunu bütünleştirmelidir.” Ö10 “Sanırım daha sıkı kontrol gerçekleştirip öğrencilerin aktif olarak plan uygulamaları sağlanmalıdır.” Ö13 “Koordinatör, öğretmen ve uygulama öğrencilerinin işbirliği içerisinde hareket etmeleri gerekmektedir. Uygulama öncesi farklı, yaratıcı etkinlikler seçilmeli, çocukların o gün kendilerini iyi hissetmeleri, etkinliklere aktif katılmaları uygulamanın ne kadar zengin olduğunun göstergesidir.” Ö19 “Haftada iki gün staj olması gerekir.” Ö25 “Öğretmen adaylarına gerçekten model olacak, bu meslekte nasıl öğretmen olunması gerekiyor? gibi sorulara yönelik bilgilendirme yapılmalıdır. Ne kadar zenginleştirme yapılırsa da içinde bu mesleğe adanmışlık yoksa hiçbir faydasının olmayacağını düşünüyorum.”

Uygulama Okulu Yöneticilerin Öğretmenlik Uygulaması Dersine İlişkin Görüşleri

Uygulama okulu yöneticilerine yöneltilen “Öğretmen adaylarından beklentileriniz nelerdir?” sorusunun analizine ilişkin bulgular Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Uygulama okulu yöneticilerinin öğretmen adaylarından beklentileri

Temalar	Kodlar	f	%	f	%
Mesleki özellik	Öğretmenlerin tecrübelerinden yararlanmaları	5	20,8	17	70,8
	Mesleği severek yapmaları	3	12,5		
	Öğretmenlik mesleğine hazır olmaları	2	8,3		
	Uygulamalara ön hazırlık yaparak gelmeleri	1	4,2		
	Çocuklar ile yeterli düzeyde ilgilenmeleri	1	4,2		
	Çocukların gelişimine yardımcı olmaları	1	4,2		
	Özgüven sahibi çocuklar geliştirmeleri	1	4,2		
	Etkinliklere aktif olarak katılmaları	1	4,2		
	Mesleki gelişimlerini sağlamaları	1	4,2		
	Bilgilerini çocuklara aktarabilmeleri	1	4,2		
Kişisel özellik	Saygılı olmaları	1	4,2	7	29,2
	Yeniliklere açık olmaları	1	4,2		
	Güler yüzlü olmaları	1	4,2		
	Sabırlı olmaları	1	4,2		
	Çocuklar ve veliler ile iyi iletişim kurmaları	1	4,2		
	Gözlem yapabilme becerilerinin yüksek olması	1	4,2		
	Sorumluluk sahibi olmaları	1	4,2		
Toplam		24	100	24	

Tablo 6’da görüldüğü gibi; uygulama okulu yöneticilerinin beklentilerine ilişkin olarak verdikleri cevaplar incelendiğinde; cevapların “mesleki özellik” (f=17, %70,8) ve “kişisel özellik” (f=7, %29,2) olmak üzere iki tema altında toplandığı görülmektedir. Yöneticiler öğretmen adaylarından mesleki beklentilerini, öğretmenlerin tecrübelerinden yararlanma (f=5, %20,8), mesleği severek yapma (f=3, %12,5), öğretmenlik mesleğine hazır olma (f=2, %12,5) şeklinde ifade etmişlerdir. Bununla birlikte yöneticiler öğretmen adaylarından kişisel özellik olarak beklentilerini; saygılı (f=1, %4,2), yeniliklere açık (f=1, %4,2), güler yüzlü (f=1, %4,2) ve sabırlı (f=1, %4,2) olmaları şeklinde de sıralamışlardır. Uygulama okulu yöneticileri öğretmen adaylarından beklentilerini şu şekilde ifade etmişlerdir:

Y6 “Öğretmen adayları yeterli ve donanımlı bir yapıda olmalı ve kendilerini hazırlayarak birikimlerini aktarabilmelidir.” Y12 “Kendilerini aday gibi değil, öğretmen gibi hissetmelidirler.” Yöneticilerin “öğretmen adaylarında en çok karşılaştığınız sorunlar nelerdir?” sorusuna ilişkin olarak verdikleri cevaplar incelendiğinde 12 yöneticiden 14 görüş alındığı belirlenmiştir. Yöneticilerin öğretmen adaylarının uygulamalara gereken

önemi göstermedikleri (f=4;%28,6); uygulamalarda çekingen davranışlar sergiledikleri (f=2;%14,3) ve etkinlikler sırasında etkinlik dışı aktivitelerle uğraştıklarını (f=2;%14,3) ifade ettikleri belirlenmiştir. Yöneticilerden Y11 “KPSS’yi düşünmekten stajlarda aktif olamıyorlar. Gereken ilgiyi göstermiyorlar.” şeklinde görüş bildirmiştir. Öğretmen adaylarının etkinlik dışı aktivitelerle uğraştıklarını belirten yöneticilerden biri (Y1), “Günümüz şartlarına uyup, etkinlik esnasında cep telefonu ile uğraşıyorlar, gelen telefonlara cevap veriyorlar.” şeklinde görüşünü bildirmiştir. Uygulama okulu yöneticileri öğretmen adayları ile ilgili olarak karşılaştıkları sorunları şu şekilde ifade etmişlerdir:

Y6 “Teorik bilgilerini uygulamaya geçirmekte zorlanıyorlar, tecrübe kazanıldığında bu sorun ortadan kalkacaktır.” Öğretmen adaylarının uygulamalara düzenli gelmediğini belirten Y8 “Mesai takibini iyi yapmalıdırlar. Buldukları kurumun kurallarını iyi bilmelidirler.” Yöneticilerin “Uygulamanın zenginleşmesi için neler yapılmalıdır?” sorusuna ilişkin görüşleri Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. Uygulama okulu yöneticilerinin uygulamanın zenginleşmesine ilişkin görüşleri

Temalar	Kodlar	f	%	f	%
Öğretmen adayına ilişkin	Farklı etkinlikler/materyaller kullanılmalı	4	23,5		
	Uygulamalardaki materyal eksiklikleri giderilmeli	1	5,9	6	35,3
	Mesleki olarak kendilerini geliştirmeleri	1	5,9		
Üniversite-YÖK İşbirliğine ilişkin	Uygulama süresi arttırılmalı	3	17,7		
	Üniversite-MEB işbirliği geliştirilmeli	2	11,8		
	Uygulamalar farklı okullarda (özel okul vb.) yapılmalı	2	11,8	9	52,9
	Üniversite-uygulama okulu işbirliği sağlanmalı	1	5,9		
	Uygulama sürecinde farklı öğretmen ve çocuklar ile çalışılmalı	1	5,9		
Uygulama Okuluna ilişkin	Fiziki ortamlar iyileştirilmeli	1	5,9		
	Öğretmen adaylarına uygulama fırsatı verilmeli	1	5,9	2	11,8
Toplam		17	100	17	100

Tablo 7’de yer aldığı gibi; 12 yöneticiden elde edilen 17 veri yer almaktadır. Yöneticilerin uygulamanın zenginleşmesine yönelik görüşleri, “öğretmen adayına ilişkin” (f=6,%35,3), “Üniversite-YÖK işbirliğine ilişkin” (f=9, %52,9) ve “uygulama okuluna ilişkin” (f=2, %11,8) temaları altında toplanmıştır. Yöneticilerin uygulamanın zenginleşmesi için öğretmen adayını temasına ilişkin olarak öğretmen adaylarının farklı

etkinlikler/materyaller kullanması gerektiğini (f=4, %23,5) ifade ettikleri belirlenmiştir. Ayrıca yöneticiler, uygulama süresi arttırılmalı (f=3, %17,7), üniversite-MEB işbirliği geliştirilmeli (f=2, %11,8) ve uygulamalar farklı okullarda da yapılmalı (f=2,%11,8) görüşlerini bildirmişlerdir. Uygulamanın zenginleşmesi için uygulama yöneticileri aşağıdaki önerileri geliştirmişlerdir:

Y9 “Uygulamalı eğitimler haftada iki günden az olmalıdır.” şeklinde görüşünü ifade etmiştir. (Y10) “Farklı okullarda, farklı öğretmen ve öğrencilerle tecrübe kazanmış olurlar.”

Öğretim Elemanlarının Öğretmenlik Uygulamasına İlişkin Görüşleri

Tablo 8’de “Öğretmen adaylarından beklentileriniz nelerdir?” sorusuna ilişkin olarak öğretim elemanlarının verdikleri cevaplar yüzde ve frekans olarak verilmiştir.

Tablo 8. Öğretim elemanlarının öğretmen adaylarından beklentilerine ilişkin görüşleri

Temalar	Kodlar	f	%	f	%	
Mesleki özellik	Teorik bilgilerini uygulamaya geçirme	2	8,3			
	Mesleki gelişimlerini sağlama	2	8,3			
	Uygulamalara ön hazırlık yaparak gelme	2	8,3			
	Motivasyonlarının yüksek olması	2	8,3			
	Çocuklara olumlu örnek olma	1	4,2			
	Öğretmenlik mesleğine hazır olma	1	4,2			
	Etkinliklere aktif olarak katılma	1	4,2	16	66,7	
	Farklı etkinlikler uygulama	1	4,2			
	Sınıf yönetimi stratejilerini iyi bilme	1	4,2			
	Öğretmenlerin tecrübelerinden yararlanma	1	4,2			
	Uygulama okulunun kurallarına uyma	1	4,2			
	Uygulama sürecinin değerlendirmesini düzenli olarak yapma	1	4,2			
	Kişisel özellik	İletişim becerilerini arttırma	2	8,3		
		Saygılı olma	1	4,2		
Özgüven duygusuna sahip olma		1	4,2			
Yaratıcılıkları gelişmiş olma		1	4,2	8	33,3	
Kendilerini rahat ifade edebilme		1	4,2			
Sorumluluk sahibi olma		1	4,2			
Uyumlu olma		1	4,2			
Toplam		24	100	24	100	

Tablo 8’de görüldüğü gibi; 10 öğretim elemanından 24 veri elde edilmiştir. Öğretim elemanları %66,7(f=16) oranında öğretmen adaylarının mesleki özelliklerine ilişkin; %33,3 (f=8) oranında ise kişisel özelliklerine ilişkin beklentileri olduğunu ifade etmişlerdir. Öğretim elemanları mesleki özellikler açısından; öğretmen adaylarından teorik bilgiyi hayata geçirme (f=2;%8,3), mesleki gelişimlerini sağlama (f=2;%8,3), uygulamalara ön hazırlık yaparak gelme (f=2;%8,3), motivasyonlarının yüksek olması (f=2;%8,3) şeklinde beklentilerde bulunmuşlardır. Kişisel özellik açısından ise; iletişim becerilerini arttırma (f=2;%8,3), saygılı olma (f=1;%4,2) gibi beklentilere sahip olduklarını ifade etmişlerdir. E6 “Fakülte dışında bizi temsil ettikleri için kurallar çerçevesinde uyumlu bir çaba içinde olmaları” beklentisi taşıdığını ifade etmiştir.

Öğretim elemanlarına “Öğretmen adaylarında en çok karşılaştığınız sorunlar nelerdir?” sorusu sorulmuş ve öğretim elemanlarından 10 farklı veri elde edilmiştir. Öğretim elemanları yaşanan sorunlara ilişkin olarak öğretmen adaylarının, uygulama öğretmeni ve idarecileri ile yaşadıkları iletişim problemlerini (f=2, %20), motivasyonlarının düşük olmasını (f=1, %10), uygulamalara ön hazırlık yapmadan gitmelerini (f=1, %10) ve uygulama okulunun kurallarına uymak istememelerini (f=1, %10) göstermişlerdir. Bununla birlikte öğretim elemanları öğretmen adaylarının farklı etkinlikler uygulamadıklarını (f=1, %10), uygulama sürecinin değerlendirmesini düzenli olarak yapmadıklarını (f=1, %10), ses tonu, jest ve mimiklerini iyi kullanmadıklarını (f=1, %10) ve uygulama sürecini sadece bir ders olarak gördüklerini (f=1, %10) belirtmişlerdir. E3 “Öğretmen adayları genelde kolaya kaçma eğilimindedir. Ne kadar geç gitsek, ne kadar erken çıksak derdindeler. Planları çok yeterli değil. Kendilerini yabancı gibi hissediyorlar.” şeklinde görüş bildirmiştir. Başka bir öğretim elemanı (E6) da “Tüm günlerini boşaltma ve fakülteyi dershane programlarına uydurma çabası içindedirler.” şeklinde görüşünü ifade etmiştir.

Öğretim elemanları uygulamanın zenginleşmesine ilişkin olarak 12 farklı görüş bildirmişler ve öncelikli olarak üniversite-uygulama okulu işbirliğinin sağlanması (f=4, %33,3); öğretmen adaylarının farklı etkinlikler/materyaller kullanmaları gerektiğini (f=3, %25) ifade etmişlerdir. Ayrıca öğretim elemanları etkinliklerin video ile kayıt altına alınması (f=2, %16,7) ve değerlendirme kriterlerinin yeniden düzenlenmesi (f=1, %8,3) şeklinde görüş bildirmişlerdir. Öğretim elemanları uygulamanın zenginleştirilmesi için aşağıdaki önerileri geliştirmişlerdir:

E7 “Öğretim elemanları daha iyi rehberlik yapmalıdır. Öğrencileri uygulamaya gitmeden planlama aşamasında, uygulamada ve değerlendirme aşamasında sürekli takip edip geri bildirim vermelidirler.” E8 “Öğretmen adayları daha çok araştırarak yaratıcılıklarını kullanarak farklı etkinlikler denemelidirler. Kendilerini geliştirmeye açık olmalıdırlar. Belli aralıklarla öğrenci toplantıları yapılarak yapılan etkinlikleri birbirleriyle paylaşmaları ve daha farklı “ne olabilir”i sorgulamaları sağlanabilir.”

SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Bu çalışmada okulöncesi eğitimi öğretmen adaylarının, öğretim elemanlarının, uygulama okulu öğretmenlerinin ve yöneticilerin Öğretmenlik Uygulaması dersine yönelik görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöneticiler genel olarak öğretmen adaylarından öğretmenlerin tecrübelerinden yararlanma, mesleği severek yapma, öğretmenlik mesleğine hazır olma beklentilerini taşımaktadırlar. Uygulama öğretmenleri de öğretmen adaylarının mesleği severek yapmaları, etkinliklere aktif olarak katılmaları ve uygulamalara ön hazırlık yaparak gelmelerinin önemli olduğunu ifade etmişlerdir. Öğretim elemanlarının görüşleri incelendiğinde de benzer olarak; öğretmen adaylarından teorik bilgiyi hayata geçirme, mesleki gelişimlerini sağlama, uygulamalara ön hazırlık yaparak gelme şeklinde beklentilerde buldukları belirlenmiştir.

Uygulama sürecine ilişkin beklentilere yönelik olarak öğretmen adayları öğretmenlik uygulama sürecinden tecrübe kazanmayı, donanımlı öğretmen olmayı, öğretmenlik mesleğine hazırlanmayı beklediklerini ifade etmişlerdir. Ulvik ve Smith (2011) yaptıkları araştırma sonucunda; iyi bir öğretmenlik uygulamasının, kaliteli rehberlik, öğretmen adayına sorumluluk verilmesi, okulda deneyim elde etme, kendini okula ait hissetme, öğretmen rolünü deneyimleme ve yapılandırılmış uygulama ile olabileceğini belirtmektedir. Ayrıca öğretmen adaylarının öğretim elemanlarının desteğine, uygulama öğretmenlerinin rol model olmasına ihtiyaçları olduğunu ifade etmektedirler. Öğretmenlik uygulaması, öğretmen adaylarının öğretmenlik kariyerleri ile ilgili algılarında önemli rol oynamakta ve onlara öğretmenlik mesleğine ilişkin bakış açılarını değerlendirme fırsatı sağlamaktadır (Tarman, 2012). Öğretmenlik uygulamasının temel amacı; teorikte öğrenilenleri pratiğe dönüştürebilmek ve mesleğe hazır olmaktır. Öğretmenlerin tecrübelerinden yararlanma, ön hazırlık yaparak gitme öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması

sürecinde uygulaması gereken ve mesleğe hazır olmalarını sağlayacak olan başlıca davranışlardır.

Yöneticiler uygulama sürecinde karşılaşılan sorunları, öğretmen adaylarının uygulamalara gereken önemi göstermedikleri, uygulamalarda çekingen davranışlar sergiledikleri ve etkinlikler sırasında etkinlik dışı aktivitelerle uğraştıkları şeklinde sıralamışlardır. Uygulama öğretmenleri öğretmen adaylarının uygulamalara gereken ilgiyi göstermediklerini, ön hazırlık yapmadan uygulamalara geldiklerini, sınıf yönetimi stratejilerini bilmediklerini ve etkinlik dışı aktivitelerle ilgilendiklerini ifade etmişlerdir. Bununla birlikte uygulama öğretmenleri öğretmen adaylarının çocuklar ile iletişim kuramamalarını, mesleğin ciddiyetine varmamalarını da sorun olarak belirtmişlerdir. Öğretim elamanları ise, öğretmen adayları ile benzer olarak yaşanan sorunların öncelikle uygulama öğretmeni ve idarecilerle oluşan iletişim problemleri olduğunu ifade etmişlerdir. Ayrıca öğretmen adaylarının motivasyonlarının düşük olmasını, uygulamalara ön hazırlık yapmadan gitmelerini de görüş olarak bildirmişlerdir. Öğretmen adaylarının dönem sonunda KPSS sınav kaygısı taşımalarının öğretmenlik uygulamasına olan tutumlarını önemli ölçüde etkilediği düşünülmektedir. Çünkü öğretmen adayları KPSS'ye hazırlanmak amacıyla gerekirse yaz okuluna gelerek ve üstten ders alarak dördüncü sınıf derslerini azaltmaya çalışmakta ve uygulama günlerini dersane günlerine uydurmaya çalışmaktadır. Bu durum onların motivasyonlarının düşük olmasına, ön hazırlık yapmadan uygulamaya gitmelerine, dolayısıyla uygulamaya gereken özeni göstermemelerine neden olmaktadır. Uygulamaya gereken özeni göstermedikleri için uygulama okulu öğretmenleri ve yöneticileri ile de problem yaşayabilmektedirler.

Semerci ve Yeşilyurt'un (2011) çalışmalarında da uygulama öğretmenlerinin, adayların KPSS sınav kaygısını taşımalarının ve öğretmenlik uygulaması dersine gereken önemi vermemelerinin en önemli sorunlar olduğunu bildirmişlerdir. Seçer, Çeliköz ve Kayılı (2010) da benzer olarak, uygulama öğretmenlerinin öğretmen adaylarıyla ilgili olarak yaşadıkları sorunları incelemişler ve öğretmen adaylarının uygulamaya isteksiz geldikleri, sınıflarda öğretmen adayı sayısının fazla olduğu, öğretmen adaylarının kendi aralarında konuştukları ve cep telefonlarıyla ilgilendikleri sonucuna ulaşmışlardır. Uçar (2012) KPSS kaygısı ile öğretmenlik deneyimi kazandırılmayacağını, öğretmen adaylarının kendi öğretim becerilerinin farkına varmalarının sağlanamayacağını belirtmektedir.

Öğretmen adayları uygulama sürecinde sorunlarının en fazla etkinlik dışı aktiviteler yapmak, çocukların onları öğretmen olarak görmemesi,

öğretmenlerin etkinlikler sırasında sınıfta bulunmamaları olduğunu ifade etmişlerdir. Görgeç, Çokçalışkan ve Korkut (2012) yaptıkları araştırmada öğretmen adaylarının en çok uygulama okulunda öğretmen olarak benimsenmediklerinden yakındıklarını saptamıştır. Seçer, Çeliköz ve Kayılı (2010) da bu araştırma sonucuna paralel olarak, okul öncesi öğretmen adaylarının başlıca sorunlarının, okullarda yardımcı eleman olarak görülmeleri ve öğretmenlerin onlardan ders dışı beklentiler içine girmeleri olduğunu belirlemişlerdir. Karaca ve Aral (2011) öğretmen adaylarının uygulama okulunda ilk gittikleri andan itibaren sınıf öğretmeni ve öğrencilerle tanışmasının, uygulama süreci ile ilgili olarak detaylı bilgilendirilmesinin uygulamada karşılaşılan sorunların ortadan kalkması açısından önemli olduğunu vurgulamaktadır. Saracaloğlu, Yılmaz, Çöğmen ve Şahin (2011) öğretmen adaylarının uygulama öğretmenlerinden duygusal destek, arkadaşlık ve işbirliği ile yöntem ve içerik hakkında bilgi ve uygulamaları ile ilgili olarak dönüt beklediğini ve gereksiz iş yükü beklediklerini saptamıştır. Yapılan bir diğer araştırmada da öğretmen adaylarının uygulama öğretmenlerinden destek bekledikleri belirlenmiştir (Boz ve Boz, 2007).

Yöneticiler uygulamanın zenginleşmesine yönelik olarak da öğretmen adaylarının farklı etkinlikler/materyaller kullanması, uygulama süresinin artırılması ve Üniversite-MEB işbirliğinin geliştirilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Uygulama öğretmenleri uygulamanın zenginleşmesine yönelik olarak da, öğretmen adaylarının farklı materyaller kullanmaları ve uygulamalara ön hazırlık yaparak gelmeleri gerektiğini ifade etmişlerdir. Ayrıca uygulama öğretmenleri uygulamanın zenginleşmesi için uygulama süresinin artırılması ve üniversite-uygulama okulu işbirliğinin sağlanması şeklinde görüşlerini ifade etmişlerdir. Öğretim elemanları da uygulamanın zenginleşmesine ilişkin olarak yönetici, uygulama öğretmeni ve öğretmen adaylarının görüşlerine paralel olarak üniversite-uygulama okulu işbirliğinin geliştirilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Tarman (2012) Eğitim Fakülteleri, öğretmen adayları ve uygulama okulları arasındaki ilişkinin resmi ve karmaşık olmakla birlikte daha çok görev ve sorumluluk odaklı olduğunu belirtmektedir. Yapılan araştırmalar Üniversite- Okul işbirliğinin artırılması gerektiğini göstermektedir (Köse, 2014; Şimşek, Alkan ve Erdem, 2013; Seçer, Çeliköz ve Kayılı, 2010; Gökçe ve Demirhan, 2005; Çepni ve Aydın, 2015). Avcı ve İbret (2016) ve Taşdere (2014) yaptıkları araştırmalarda öğretmen adaylarının, uygulama öğretmenlerinin haftada bir gün bilgilendirme toplantısı yapmasını ve öğretim elemanı ile işbirliği içinde olmasını istediklerini saptamışlardır. Ayrıca yapılan bu araştırma sonucuna benzer olarak Şimşek, Alkan ve Erdem (2013) de eğitici

ve yönetici personelin Öğretmenlik Uygulaması dersinin daha uzun süreli olması gerektiği yönünde görüş bildirdiklerini ifade etmektedir. Ayrıca Taşdere (2014) öğretim elemanı, öğretmen adayları ve uygulama öğretmenlerinin birbirleriyle yüz yüze iletişim sağlamaya ihtiyaçları olduğunu belirtmektedir. Öğretim elemanlarının üzerlerindeki fazla iş yükünün, onların uygulamalara gereken önemi vermelerine ve işbirliğini arttırmalarına engel olduğu düşünülmektedir.

Yapılan bu çalışmada da görüldüğü gibi; öğretmen adayları sorunların kaynağını genel olarak uygulama öğretmenleri olarak görmekte; öğretmenler ve yöneticiler ise öğretmen adaylarının genel olarak hataları olduğunu belirtmektedir. Öğretim elemanları ise daha objektif yaklaşmakta ve öğretmen adayları yöneticiler ve uygulama öğretmenleri ile iletişim problemleri yaşadıklarını ifade etmektedirler. Benzer olarak Uçar (2012) yaptığı çalışmada; öğretmen adaylarının, uygulama okulu ve sistem yürütücülerini sorun olarak gördüklerini, uygulama okulu yönetici ve öğretmenlerin de öğretmen adaylarının ve eğitim fakültelerinin üzerlerine düşenleri yapmamalarından dolayı sorunların olduğunu belirttiklerini saptamıştır.

Öğretmen adayları uygulamanın zenginleşmesi için uygulama süresinin arttırılması ve uygulamanın üniversitenin ilk yılında başlaması gerektiğini belirtmişlerdir. Görgen, Çokçalışkan ve Korkut (2012) öğretmen adaylarının uygulama süresinin arttırılmasına yönelik talepleri olduğunu belirlemiştir. Karadüz ve arkadaşları (2009) öğretmen adaylarının uygulama okulunda geçirdikleri sürenin, onların bilgi ve becerilerinde önemli ölçüde değişmesine etkiye bulunduğunu belirlemiştir. Yapılan araştırmalar öğretmen adaylarının uygulama süresini yetersiz bulunduğunu ve uygulama saatinin atırılması, farklı günlere yayılması gerektiğini göstermektedir (Altıntaş ve Görgen, 2014; Gorgoretti ve Pilli, 2012; Şaşmaz Ören, Sevinç ve Erdoğan, 2009). Soininen ve Storm (2014) uygulama süresinin fazla olmasının öğretmen adaylarını olumlu yönde etkilediğini belirtmektedir. Ayrıca yapılan bu araştırma sonucunda öğretmen adayları öğretmenlerin tecrübelerini isteyerek aktarmaları, koordinatör-öğretmen ve öğretmen adayının işbirliği içinde olması şeklinde de görüş bildirmişlerdir. Seçer, Çeliköz ve Kayılı (2010) ise yapılan bu araştırmanın sonucuna paralel olarak; okul öncesi öğretmen adaylarının, uygulamadaki sorunların giderilmesine çözüm olarak; öğretmen-öğretmen adayı ve öğretim elemanı arasında iletişimin sağlanması, öğretim elemanı ve öğretmenlerin rehberlik yapması ve staja gidecekleri okulları kendilerinin seçmesi görüşlerini bildirdiklerini saptamıştır. Öğretmen adayları tarafından belirtilen bir diğer öneri ise fiziki imkânları yüksek olan okullarda uygulama yapılmasıdır.

Ancak Tarman (2012) öğretmen adaylarının büyükşehirden alınıp kırsal bölgede bir okula yerleştirilmelerinin onların öğretmenlik mesleğine ilişkin inançlarının şekillenmesine katkıda bulunduğunu ifade etmektedir. Ayrıca bu yapılan çalışmada yer alan öğretmen adayları genel olarak nitelikli ve büyükşehir içerisindeki anaokullarında ve anasınıflarında uygulama yapmaktadırlar.

Ayrıca öğretmen adayları uygulamanın zenginleşmesine yönelik olarak farklı etkinlikler/materyaller kullanmaları gerektiğini belirtmişlerdir. Karaca ve Aral (2011) da yaptıkları araştırmada ders planları ve materyallerinin hazırlanmasına ilişkin olarak, öğretmen adaylarının uygulama öğretmenlerinin rehberliğine ihtiyaçları olduğunu, ancak öğretmenlerin bu ihtiyacı tam olarak karşılamadığını saptamıştır.

Bu sonuçlar doğrultusunda aşağıdaki öneriler sunulabilir:

- Üniversite-MEB işbirliğinin geliştirilmesi ve daha işlevsel olmasının sağlanması gerekmektedir. Böylece uygulama öğretmeni, öğretmen adayları ve öğretim elemanı işbirliğinin güçlenmesi ve uygulama öğretmenleri, öğretmen adayları ve yöneticilerine uygulama süreci ile ilgili olarak bilgilendirmelerin düzenli olarak yapılması sağlanmış olacaktır.
- Öğretmenlik Uygulaması dersi kapsamında görev alan tüm paydaşların da istediği gibi uygulama sürecinin daha uzun olması öğretmen adaylarının daha fazla deneyim kazanmaları bakımından önem kazanacaktır.
- Öğretmenlik uygulaması ders saatlerinin arttırılarak, KPSS stresinin yaşandığı son sene yerine daha önceki dönemlere konulması önerilebilir.

KAYNAKÇA

- Altıntaş, S. Görgen, İ. (2014). Sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik uygulaması üzerine görüşleri (muğla sıtıkı koçman üniversitesi örneği). *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9(8), 197-208
- Avcı, E. K. ve İbret, B. Ü. (2016). Öğretmenlik uygulaması-II dersine ilişkin okul öncesi öğretmen adaylarının görüşlerinin değerlendirilmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(5), 2519-2536.
- Baran, M., Yaşar, Ş. ve Maskan, A. (2015). Fizik öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması dersine yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26, 230-248.

- Barnes, R. (2010). *Cooperating teacher effectiveness as perceived by student teachers and cooperating teachers in ohio agricultural education*. Yayınlanmamış doktora tezi. Ohio State University.
- Başal, H. A. (2013). *Okul öncesi eğitime giriş*. Bursa: Ekin Yayınevi.
- Baştürk, S. (2009). Investigating teaching practice course according to student teachers' opinions, *Elementary Education Online*, 8(2), s. 439-456.
- Becit, G., Kurt, A. A. ve Kabakçı, I. (2009). Bilgisayar öğretmen adaylarının okul uygulama derslerinin yararlarına ilişkin görüşleri. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9 (1), 169-184.
- Boz, N. & Boz, Y. (2006). Do prospective teachers get enough experience in school placements?, *Journal of Education for Teaching: International research and pedagogy*, 32(4), 353-368. doi:10.1080/02607470600981912
- Burton, D. (1998). The changing role of the university tutor within school-based initial teacher education: issues of role contingency and complementarity within a secondary partnership scheme. *Journal of Education for Teaching: International research and pedagogy*, 24(2), 129-146. doi:10.1080/02607479819836
- Çepni, O. ve Aydın, F. (2015). Coğrafya öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması dersi kapsamında karşılaştığı sorunlar ve çözüm önerileri. *TSA*, Yıl: 19, Sayı: 2, 285-304.
- Dağlıoğlu, E. (2009). Okul öncesi öğretmenin özellikleri ve okul öncesi eğitime öğretmen yetiştirme. Gelengül Haktanır (Ed.), *Okul Öncesi Eğitime Giriş* içinde (ss 39-8). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Endedijk, M. D. & Vermunt, J. D. (2013). Relations between student teachers' learning patterns and their concrete learning activities. *Studies in educational evaluation*, 39(1), 56-65. doi:10.1016/j.stueduc.2012.10.001
- Eraslan, A. (2009). İlköğretim matematik öğretmen adaylarının" öğretmenlik uygulaması" üzerine görüşleri. *Necatibey Eğitim Fakóltesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 3(1), 207-221.
- Ergenekon, Y., Özen, A., & Batu, E. S. (2008). Zihin engelliler öğretmenliği adaylarının öğretmenlik uygulamasına ilişkin görüş ve önerilerinin değerlendirilmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 8(3), 857-891.
- Gorgoretti, B., & Pilli, O. (2012). Pre-service teachers' views on the effectiveness of teaching practice course. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 47, 812-817.
- Görgeň, İ., Çokçalıřkan, H., & Korkut, Ü. (2013). Öđretmenlik uygulaması dersinin öđretmen adayları, uygulama öđretmenleri ve uygulama öđretim üyeleri

açısından işlevselliği. *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (28), 56-73.

- Güven, İ. (2004). Sosyal Bilgiler alanı öğretmen adaylarının okul uygulamalarına yönelik görüşleri üzerine nitel bir araştırma. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 4(2), 271-300.
- Karaca, N.H. & Aral, N. (2011). Okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulamalarında karşılaştıkları sorunlar. *2nd International Conference On New Trends In Education And Their Implications*, 27-29 Nisan 2011, 595-602, Antalya.
- Karadüz, A., Eser, Y., Şahin, C., & İlbay, A. B. (2009). Eğitim fakóltesi son sınıf öğrencilerinin görüşlerine göre öğretmenlik uygulaması dersinin etkililik düzeyi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(11), 442-455.
- Kavas, A. B., & Bugay, A. (2009). Öğretmen adaylarının hizmet öncesi eğitimlerinde gördükleri eksiklikler ve çözüm önerileri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakóltesi Dergisi*, 1(25), 13-21.
- Kelly, S. & Tannehill, D. (2012). The mentoring experiences of an Irish student teacher on his physical education teaching practicum. *Graduate Journal of Sport Exercise and Physical Education Research*, 1, 47-64
- Köse, E.Ö. (2014). Okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması derslerine yönelik öğrenci ve öğretmen öğretim elemanı tutumları (erzurum örneği). *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakóltesi Dergisi*, 22, 1-17.
- McDonald, M. A. (2005). The integration of social justice in teacher education dimensions of prospective teachers' opportunities to learn. *Journal of Teacher Education*, 56(5), 418-435. doi: 10.1177/0022487105279569.
- Miles, M.B. & Huberman, A.M. (1994). *Qualitative data analysis* (2nd edition). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Özay Köse, E. (2015). Okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması derslerine yönelik öğrenci ve öğretmen- öğretim elemanı tutumları (Erzurum örneği). *Dicle Üniversitesi Ziya Gö- kalp Eğitim Fakóltesi Dergisi*, 22, 1-17.
- Özçelik, N. (2012). Yabancı dil öğretmen adaylarının okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması dersine ilişkin görüşleri. *Gazi Eğitim Fakóltesi Dergisi*, 32(2), 515-536.
- Özkan, H. H., Albayrak, M. & Berber, K. (2005). Öğretmen adaylarının ilköğretim okullarında yaptıkları öğretmenlik uygulamasının yetişmelerindeki rolü. *Milli Eğitim Dergisi*, 33, 168.
- Patton, M. Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri* (Çev. Mesut Bütün&Selçuk Beşir Demir). Ankara: Pegem Akademi.

- Paker, T. (2008). Öğretmenlik uygulamasında öğretmen adaylarının uygulama öğretmeni ve uygulama öğretim elemanının yönlendirmesiyle ilgili karşılaştıkları sorunlar. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakóltesi Dergisi*, 1(23), 132-139.
- Saracaloğlu, A. S., Yılmaz, S., Çođmen, S. ve şahin, Ü. (2011). Sınıf öğretmeni adaylarının okul deneyimi dersine ilişkin görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakóltesi Dergisi*, 22, 15-32.
- Sarıçoban, A. (2008). Okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması derslerine ilişkin uygulama öğretmenleri ve öğretmen adaylarının görüşleri. *Gazi Eğitim Fakóltesi Dergisi*, 28(3), 31-55.
- Seçer, Z., Çeliköz, N. & Kayılı, G. (2010).Okul öncesi öğretmenliği okul uygulamalarında yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakóltesi Dergisi*, 7(1), 128-152.
- şimşek, S., Alkan, V., & Erdem, A. R. (2013). Öğretmenlik uygulamasına ilişkin nitel bir çalışma. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakóltesi Dergisi*, 34(34), 63-73.
- Tok, H. & Yılmaz, M. (2011). Student teachers' perceptions about mentor teachers: a case study in turkey. *Ozean Journal of Social Sciences*, 4(2), 101-108.
- Tarman, B. (2012). Öğretmenlik deneyimi dersinin öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik inançlarına etkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(3), 1951-1973.
- Uçar, M. Y. (2012). Öğretmenlik uygulamasına ilişkin durum çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(4), 2637-2660.
- Ulvik, M. & Smith, K. (2011). What characterises a good practicum in teacher education?. *Education Inquiry*, 2(3), 517-536.
- Weiland, I. S., Hudson, R. A., & Amador, J. M. (2014). Preservice formative assessment interviews: the development of competentquestioning. *International Journal of Science and Mathematics Education*, 12(2), 329-352
- Yıldırım, A. & şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. 6. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- YÖK (Yükseköğretim Kurulu) (1998). *Aday öğretmen kılavuzu*. [Online] http://www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/aday_ogretmen/adayogr.html.
- YÖK (Yükseköğretim Kurulu) (1999). *Türkiye'de öğretmen eğitiminde standartlar ve akreditasyon*. Ankara: Öğretmen Eğitimi dizisi. <http://tpaker.pamukkale.edu.tr/articles/akreditasyon.pdf>

EXTENDED ABSTRACT

The purpose of this study is to identify the views of preservice teacher preservice teachers studying at the Department of Early Childhood Education, practice instructors, teacher trainees and the practice school administrators on Teaching Practice course. For this purpose, expectations of preservice teacherspreservice teacher, teacher trainees and practice school administrators from the practice process, problems they encounter and proposals they make to enrich practices were tried to be determined.

General Screening Model is used from the quantitative research methods. Sample of the research is generated by criterion method used from the purposive sampling method. Sample group consists of 64 preservice teacherpreservice teachers, 8 practice instructors, 36 teacher trainees, 11 school administrators, 121 people in total. All of the teachers (n=36) and preservice teacherpreservice teachers (n=64) are female. One of the administrator is male. Four instructors are male and four instructors are female.

Data were collected by feedback form prepared by the researchers. There are three open end questions for preservice teacherpreservice teachers in order to identify their expectations from the practice process, problems they face with and proposals for enriching the practices as well as three questions to identify the expectations of practice instructors, teacher trainees and administrators from preservice teacherpreservice teachers, problems they face with in the practice process and proposals for enriching the practices. Findings were tried to be given as frequency and ratio. In order to reflect opinions more clearly direct quotations were used by giving code number (A1,Ö1, Y1, E1).

Administrators within the scope of the research expressed their professional expectation from preservice teacherpreservice teachers as benefitting from the experience of teachers at the ratio of 70,8%. Administrators stated at 28,6 % that candidate teachers do not give the adequate importance to the practices and they should use different activities/materials at %23,5. Teacher trainees pointed that their expectation from preservice teacherpreservice teachers is performing the profession with love at 12,9%. Teacher trainees stated that they have problems about the practice process at 82,9% and expressed the problem as the inadequate attention given to practices by the preservice teacherpreservice teachers at 18,6%. Teacher trainees state that preservice teacherpreservice teachers should use different materials (f=12, %20,3) in order to enrich the practice. Instructors signified that they have expectations related with the occupational features of preservice teacherpreservice teachers at 66,7%. Instructors also the expect from preservice teacherpreservice teachers to implement theoretical information at 8,3%. Instructors pointed out the communication problem of the preservice teacherpreservice teachers with practice teacher and the administrator. Preservice teacherPreservice teachers on the other hand (f=41,%47,7) expressed to acquire experience from teaching practice process. 66,3% of preservice teachers stated that the problems are caused by the

teacher.15,4 % of the preservice teachers reported that practices are sufficient but other 15,4% expressed that the duration of the practice should increase.

Administrators stated that preservice teachers do not give the adequate importance to the practices, behave shy and are interested in different activities in the process. Teacher trainees stated that preservice teachers give inadequate attention to practices. Also they expressed that preservice teachers don't know classroom management strategies and are interested in different activities. Besides, teacher trainees stated that preservice teachers have communication problems with children. Instructors pointed out the communication problem of the preservice teachers with teacher trainees and the administrator. Preservice teachers stated that they have low motivation for the teaching practice. It is thought that preservice teachers may have exam anxiety since they have an exam in the end of the year. This situation affects their attitudes to the practice and they do not give the adequate importance to the practices.

Administrators expect from preservice teachers benefiting from the experience of teachers, performing their profession with love and ready for the teaching profession. Teacher trainees also expect from preservice teachers to perform profession with love, participate actively in the activities and come to the teaching practice with preparation. It was determined that as administrators and teacher trainees, instructors expected from preservice teachers to implement theoretical information, acquire experiences and come to the teaching practice with preparation. Preservice teachers expect from the university to increase the duration of the practice. Also they expressed that the process of teaching practice should begin in the first year.

When the results of the research is analyzed it can be seen that preservice teacher, instructor, teacher trainees and practice school administrator encounter with some problems in teaching process and prolongation of the practice time and the progress on the cooperation between the University and Ministry of Education (MEB) are emphasized.

Başvuru: 21.09.2016

Yayına Kabul: 06.06.2017

